

کلان‌روندهای ....

...به‌علاوه همان طور که همه ما می‌دانیم کار کودک و کار اجباری به‌طور گسترده در جهان محکوم شده و ما در حوزه مبارزه و رفع این دو نوع کار در سراسر جهان، شاهد پیشرفت‌هایی شگرف بوده‌ایم. البته پیشرفت مداوم و پیوسته در زمینه کار اجباری و کار کودک، نیازمند خواست سیاسی قوی، سیاست‌های اجتماعی پیشرو و بازرسی کار قدرتمند است. همچنین لازم است بر مواردی مانند ایمنی مشاغل، کف حمایت‌های اجتماعی، ساعات کار و دستمزدها تمرکز ویژه‌ای شود. علاوه بر اصول و مبانی، موضوع آینده کار، نیازمند اطلاعات دقیقی است تا بتوان روندها را با دقت بالا پیش‌بینی کرد. در دنیای امروز برای استفاده مطلوب و هدمند از هوش مصنوعی، فناوری‌های نوین، اقتصاد دیجیتال، نیاز به تمهیدات ویژه و مهارت‌های خاص است. براساس پژوهشی که سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) انجام داده، در آینده‌ای نزدیک، ۱۴درصد مشاغل ماشینی خواهند شد، ۳۱درصد مشاغل نیز به‌صورت عمیقی متأثر از انقلاب عظیم دیجیتال و اتوماسیون قرار می‌گیرند و بسیاری از افراد بالغ در آینده بازار کار، نیازهای مهارتی جدیدی خواهند داشت. این‌ها نشان می‌دهد که ما در عصر کنونی برای مدیریت مسائلمان نیاز به بازمهندسی سیستم‌های آموزشی و مهارت‌آموزی داریم. مؤلفه تأثیرگذار دیگر تغییرات جمعیتی، بحران بیکاری جوانان، سطوح غیرمتربقه مهاجرت نیروهای کار، مشارکت زنان در بازار کار، تغییرات اقلیمی و کمبود منابع است که سیستم‌های اجتماعی و اقتصادی را بسیار متأثر کرده و هرکدام از آن‌ها نیروهای کار و آینده آن‌ها را با چالش‌هایی جدی روبه‌رو می‌کند، به‌خصوص نابرابری و فقر را در میان گروه‌ها و اقشار کم‌توان و فقیر تشدید می‌کند. این کلان‌روندها همه کشورها، از جمله ایران را بدون استثنا متأثر کرده‌اند، بنابراین لازم است دولت‌ها پاسخی مناسب و شایسته به آن‌ها با هدف تأمین منافع مردم خودشان بدهند.

در این مسیر بازاندیشی سیاست‌ها و رویکردها لازم است، به‌خصوص توجه به موضوعاتی مانند سه‌جانبه‌گرایی و انواعی از مدل‌های تشکلیابی نمایندگی‌کننده افراد و سازگارگر در بازار کار که از قبل آن، همه افراد و گروه‌ها نتوانند صاحب صدا و نظر شوند، اهمیتی اساسی دارد.

ما واقف هستیم که ایران دوران سختی را به‌دلیل بحران‌های اقتصادی ناشی از اثرات تحریم‌ها پشت سر می‌گذارد. در چنین شرایطی ما به ترکیبی هوشمندانه و همگرا از سیاست‌ها که بر ایجاد نهادهای فراگیر بازار کار تمرکز کند، نیاز داریم. همچنین گفت‌وگوی اجتماعی میان سازمان‌ها، نهادهای و تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در لطیف و کاهش اثرات بحران و یافتن راه‌حل‌های پایدار به ایران کمک می‌کند. سازمان بین‌المللی کار متعهد به همکاری با ایران برای کاهش اثر تحریم‌ها و رفع چالش‌های به‌وجود آمده است و این مهم را با کمک‌های فنی، انتقال فناوری‌ها و تبادل دانش به‌واسطه همکاری‌های نزدیکی که در چند سال گذشته شکل گرفته و همین‌طور همراهی دفتر نمایندگی سازمان ملل متحد در ایران پیش خواهد برد و امیدواریم حاصل این تعاملات، ترسیم آینده روشن‌تری برای بازار کار ایران باشد.

مدیر بخش اصول و حقوق بنیادین کار سازمان بین‌المللی کار

نقش بیمه‌ها به عنوان خریدار خدمات سلامت نیاز به تقویت دارد

رئیس مرکز ملی تحقیقات حقوق سلامت وزارت بهداشت گفت: «نقش و جایگاه بیمه‌ها به عنوان خریدار خدمات سلامت نیاز به تقویت بیشتری دارد.» به گزارش ایرنا، محسن نجفی خواه با اعلام این مطلب افزود: «سازمان‌های بیمه‌گر وظیفه دارند براساس راهنماهای بالینی خدمات سلامت را از ارائه‌دهندگان این خدمات خریداری کرده و به مردم ارائه کنند. سازمان‌های بیمه‌گر باید بتوانند به نمایندگی از مردم در تعیین تعرفه‌ها و خدمات نقش بهتری داشته باشند تا بازار سلامت به نفع مردم حرکت کند.»

برسای در ایده‌ها و اندیشه‌ها

حاتم شاکرمی، معاون وزیر کار در گفت‌وگوبا «آتیه‌نو» تاکید کرد:

اجازه ندهیم تامین اجتماعی در نقطه آسیب قرار گیرد

ما یک کار بزرگ در دست اقدام داریم که در راستای شفافسازی قرارداد کار گر و کارفرما عمل می‌کند و آن هم، استقرار سامانه جامع روابط کار است./ عکس؛ مصطفی بذری

ماده مکلف می‌شود تا پایان قرارداد به تعهدات خود عمل کرده و حقوق و مزایای کارگر را پرداخت کند. گرچه هیئت‌هایی وجود دارند که چنین اتفاقاتی در آن‌ها رخ می‌دهد، اما هیئت‌های ما در آرای که صادر می‌کنند کارفرمایان را مکلف می‌کنند به تعهدات خود تا پایان سقف زمانی– که مشخص کرده‌اند، عمل کنند ضمن اینکه ما این نامه‌تبصره یک ماده ۷ قانون کار را هم مصوب کرده و پیش‌نویس آن را به دولت فرستاده‌ایم که اگر در دولت تصویب و ابلاغ شود تا حد زیادی می‌تواند در شفاف‌سازی قراردادها به ما کمک کند.

■ **در شرایطی که اقتصاد کشور و عرصه تولید با چالش‌های متعددی روبه‌روست، مهم‌ترین هدف و دغدغه وزارت کار در حوزه تولید و اشتغال چیست؟**

دغدغه یا هدف اصلی و اولویت اول ما بحث حفظ اشتغال موجود است و در این رابطه از همه ظرفیت‌هایی که در اختیار داریم استفاده خواهیم کرد. ما با همکاری که با سایر وزارتخانه‌ها از جمله وزارت صنعت و معدن و تجارت داریم، ستاد تسهیل و رفع موانع تولید را تشکیل داده‌ایم تا بتوانیم به واحدهای تولیدی کمک کنیم و اجازه ندهیم مشکلاتی که در مسیر تولید وجود دارد باعث توقف فعالیت آن‌ها شده و اشتغال‌شان را از بین ببرد. ما در این ستاد، مشکلات واحدها را بررسی و سعی می‌کنیم این مشکلات را حل کنیم.

■ **طبق نتایج این بررسی‌ها عمده مشکلات واحدهای تولیدی در حال حاضر چیست و تاکنون چه کام‌هایی را در جهت حل این مشکلات برداشته‌اید؟**

ممکن است مشکلات ارزی، مسائل نقدینگی یا بدهی‌های بانکی باشد. تقریباً تمام تصمیم‌هایی هم که تا به امروز گرفته‌شده در راستای حیات و بقای واحدهای تولیدی بوده است، لذا ما قبل از اینکه به بحث کار و اشتغال کارگر بپردازیم ابتدا باید به حیات و بقای تولید و تداوم فعالیت تولید توجه داشته باشیم. اگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در اختیار داریم به حیات و فعالیت این واحدهای تولیدی کمک کنیم و اجازه ندهیم که چرخ یک واحد تولیدی متوقف شود، به حفظ اشتغال کمک کرده‌ایم. هدف اصلی ما در رفع مشکلات واحدهای تولیدی و صنعتی کشور، ابتدا کمک به بنیه اقتصادی این واحدها و بعد هم حفظ اشتغال آن‌هاست. در حال حاضر، ما در شرایطی قرار

داریم که تولید، اشتغال و نیروی کار ما تقریباً در صف اول مبارزه با تحریم‌های اقتصادی قرار گرفته‌اند. ما باید به‌عنوان پشتیبان از اشتغال حمایت کنیم و دولت نیز مصمم به پشتیبانی و حمایت از آن‌هاست. کارگران ما امروز با اراده‌ای محکم و با خرد و دانش و بازوان هنر مند خود و کارفرمایان با خلاقیت خود تلاش خواهند کرد در خط مقدم مبارزه با تحریم‌ها پیروز شوند و با حمایتی که دولت از آن‌ها می‌کند بدون شک موفق هم خواهند شد و به امید خدا ما این شرایط سخت اقتصادی را پشت سر خواهیم گذاشت.

■ **کارگران، امروز از وضعیت معیشت خود رضایت چندانی ندارند و قدرت خرید آن‌ها با مشکلات زیادی مواجه شده است. به‌رغم تلاش چشمگیر شورای عالی کار، میزان افزایش دستمزدها نیز با تورم موجود خنثی خواهد شد، به نظر شما وزارت کار چه سیاست‌ها و حمایت‌های دیگری را می‌تواند برای تقویت قدرت خرید و معیشت کارگران در پیش بگیرد؟**

برای کمک به حفظ قدرت خرید کارگران، دو راه اساسی و اصلی وجود دارد که یکی افزایش مزد دیگری، کاهش نرخ تورم است. مهم‌ترین عاملی هم که در کاهش قدرت خرید کارگران مؤثر است، در درجه اول بحث مزد است. امسال با توجه به فاصله‌ای که از سه دهه قبل بین مزد و معیشت کارگران افتاده چون به‌خصوص در زمان جنگ با وجود تورم ما اصلاً افزایش حقوق نداشتیم– بین معیشت کارگران و هزینه زندگی آن‌ها و تورم فاصله زیادی ایجاد شده است. دولت تدبیر و

امید در سال‌های ۹۵، ۹۶ و ۹۷ تصمیم‌های خوبی برای افزایش دستمزد گرفت، اما متأسفانه افزایش تورم در سال ۹۷ تا حد زیادی اقدامات شورای عالی کار در زمینه افزایش دستمزد را بی‌اثر کرد. بنابراین با توجه به فاصله‌ای که وجود داشت، ما امسال با همکاری شرکای اجتماعی خود به‌ویژه کارفرمایان محترم توانستیم در شورای عالی کار در راستای سیاست‌های تدبیر و امید یک تصمیم خوب بگیریم و آن اینکه توانستیم حداقل مزد را ۳۶/۵ درصد افزایش دهیم و به سایر سطوح نیز ۱۳ درصد به اضافه ۲۶۱ هزار تومان اضافه کنیم. به نظر می‌رسد دولت در سال ۹۸ در راستای کاهش فاصله ایجادشده بین مزد و معیشت در طول سه دهه گذشته، گامی اساسی برداشت و اگر بتوانیم در سال‌های آینده البته نه به این اندازه، اما بیش از تورم به افزایش حقوق کمک کنیم شاید بتوانیم این فاصله را به‌تدریج کاهش دهیم.

البته رئیس جمهوری نیز در سخنان دهم اردیبهشت ماه خود در جمع کارگران کشور، موضوع سهمیه‌شدن کارگران در سود کارخانجات را به‌عنوان یک راه‌کار تامین و تقویت معیشت کارگران مطرح کرد. این موضوع باید به‌طور جدی در دستور کار دستگاه‌های مرتبط و خود ما در حوزه روابط کار و سایر معاونت‌های زیرمجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌خصوص در حوزه معاونت امور اجتماعی و فرهنگی دنبال و طرح آن نیز آماده‌شود. بحث احیای بن کارگری نیز مطرح است که بتوان به قیمت ارز نیمایی، کالا را تامین کرد. به نظر می‌رسد با این راهکارها می‌توان به معیشت کارگران کمک کرد و فاصله تورم و قدرت خرید را کاهش داد. ما در دولت تدبیر و امید تلاش می‌کنیم به این موارد تحقق ببخشیم و اگر این راهکارها تحقق یابد، می‌تواند راهکارهایی غیر از آن دوره اصلی و اساسی باشد که می‌تواند به معیشت کارگران کمک کند.

اعتقاد ما بر این است که کارگری می‌تواند به‌رمووری و تولیدی با کیفیت و سالم داشته‌باشد و ثروت آفرینی کند که خود از حداقل‌های نشاط زندگی بهره‌مند باشد و این ایجاد نشاط و کاهش دغدغه‌های معیشت کارگران است که می‌تواند به افزایش بهره‌وری و به احساس تعلق آن‌ها به تولید و محیط کار کمک کند.

■ **نقدهایی به دولت‌های گذشته در خصوص تضعیف جایگاه تشکل‌ها وجود دارد، نگاه دولت فعلی به تشکل‌ها چگونه بوده و چه اقداماتی را در جهت تشکلیابی کارگران انجام داده است؟**

در زمینه تشکلیابی، به هر دو گروه کارگر و کارفرما توجه داریم. من فکر می‌کنم دولت تدبیر و امید زمینه ایجاد

تشکل‌های کارگری و کارفرمایی را بیش از دولت‌های دیگر در حوزه تولید دنبال کرده و امروز، وجود تشکل‌های متعدد کارگری و کارفرمایی در ایران نیز بیانگر همین امر است. ما توانستیم از زمان استقرار دولت، یعنی از سال ۹۲ تا به حال، تشکل‌های کارگری و کارفرمایی را ۶۵ درصد افزایش دهیم. این افزایش نشان‌دهنده اراده و حمایت دولت تدبیر و امید از بهره‌مند کردن کارگران از تشکل‌های مربوط به خودشان است. ما توانستیم تعداد تشکل‌های کارگری و کارفرمایی شناسنامه‌دار و هویت‌دار فعال را تا ابتدای سال جاری به ۱۲ هزار و دویست تشکل برسانیم. در هیچ مقطع زمانی، این تعداد تشکل کارگری فعال نبوده‌اند، امروز در واحدهای مشمول شورا‌های اسلامی کار بیش از ۲۵۰ شورای اسلامی کار وجود دارد. در حال حاضر، تمام تصمیم‌های مهمی که در شورای عالی کار و در شورای حفاظت کشور به‌خصوص در تسهیل این نامه‌ها گرفته‌می‌شود با مشارکت جدی نمایندگان

یکشنبه ● ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۸ ● شماره صد و نود و نه

A T I V E H N O